

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1483

Vragen van het lid **Wassenberg** (PvdD) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *het bericht dat ziekenhuizen, universiteiten en musea kiezen voor vieze kolenstroom* (ingezonden 29 november 2017).

Antwoord van Minister **Wiebes** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 20 maart 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 767.

Vraag 1

Kent u de inventarisatie door Greenpeace waaruit blijkt dat bijna driekwart van de Nederlandse musea, ziekenhuizen en universiteiten nog altijd kolenstroom inkoopt?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u ervan dat ziekenhuizen het slechtst scoorden, dat slechts één van de vijftien ziekenhuizen volledig groene stroom kocht en dat 40% van de ziekenhuizen weigerde mee te werken?

Antwoord 2

Nederland heeft een goed werkende, transparante markt voor elektriciteit. Zoals mijn ambtsvoorganger op 23 september 2016 met zijn brief over het systeem van «full disclosure» (Kamerstuk 34 199, nr. 78) heeft aangegeven, wordt gewerkt aan het nog verder verbeteren van die markt. Als een elektriciteitsproduct als duurzaam wordt aangeboden, moet dit via garanties van oorsprong (gvo's) worden aangetoond. Gvo's zijn certificaten die worden afgegeven bij de productie van hernieuwbare energie. Eenmaal afgegeven zijn deze certificaten (internationaal) verhandelbaar. Door dit systeem hebben ziekenhuizen op die markt volop keuze voor het type elektriciteit dat zij inkopen en zijn vrij in hun keuze.

De conclusie van de analyse die is uitgevoerd door Greenpeace ondersteun ik niet. Ten eerste wordt in de analyse een elektriciteitsproduct beoordeeld op het «duurzaamheidsprofiel» van de leverancier. Het maakt voor de duurzaam-

¹ <https://vroegevogels.bnnvara.nl/nieuws/ziekenhuizen-musea-en-universiteiten-kopen-kolenstroom>

heid niet uit van welke leverancier of van welke fysieke nationale of internationale bron de elektriciteit afkomstig is. De duurzaamheid van een specifiek product, bijvoorbeeld «elektriciteit uit wind», moet namelijk worden aangetoond door het afboeken van garanties van oorsprong. Ten tweede wordt in de analyse onderscheid gemaakt tussen goede en slechte gvo's waarbij buitenlandse gvo's tot die laatste categorie zouden behoren. Ik ben van mening dat de internationale handel van garanties van oorsprong de keuze voor de consument vergroot en daarmee de markt versterkt. Wel is dit natuurlijk voorwaardelijk aan het afboekingsbeleid dat andere landen voor gvo's hanteren. De Association of Issuing Bodies (AIB) zorgt er naast het faciliteren van internationale handel ook voor dat deelnemende landen zich aan dezelfde regels houden met betrekking tot gvo's voor hernieuwbare energie.

Vraag 3

Deelt u de mening van Greenpeace dat het bizar is dat juist ziekenhuizen nog kolenstroom kopen, omdat kolenstook voor ongezonde lucht zorgt en dat dat hun patiënten direct raakt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Zoals ik bij vraag twee aangeef, ben ik van mening dat ziekenhuizen zelf moeten besluiten welk elektriciteitsproduct zij inkopen.

Vraag 4

Hebt u al geïnventariseerd hoe het energie-inkoopbeleid van gemeenten in 2017 is, zoals toegezegd door uw ambtsvoorganger?² Zo nee, wanneer kunnen wij deze inventarisatie verwachten?

Antwoord 4

Ik heb een inventarisatie laten maken van de inkoopaanvragen van gemeenten die in TenderNed hebben plaatsgevonden. Als wordt gekeken naar de jaren 2012–2017 zijn 61 aanvragen voor de inkoop van elektriciteit terug te vinden. Van deze aanvragen wordt 28 keer om groene elektriciteit gevraagd, waarbij in acht gevallen ook wordt gevraagd om de gvo. Bij twee inkoopaanvragen is als aanvullende eis gesteld dat de elektriciteit uit Nederland afkomstig is. Wanneer alleen naar 2017 wordt gekeken gaat het om twaalf inkoopaanvragen, waarvan tien voor groene elektriciteit, waarbij vier keer om een gvo wordt gevraagd. In twee gevallen wordt specifiek om Nederlandse elektriciteit gevraagd.

Via de zelf-evaluatie tool die in opdracht van het Rijk door het expertisecentrum PIANOo wordt ontwikkeld, kan een uitgebreidere geanonimiseerde inventarisatie worden gemaakt van het beleid van de deelnemende overheden op het gebied van onder andere de inkoop van elektriciteit. Deze tool zal medio dit jaar breed beschikbaar komen, waarna overheden deze kunnen invullen. Begin 2019 zal ik u nader informeren over de resultaten hiervan.

Vraag 5

Wat vindt u ervan dat veel (semi-)publieke instellingen (onbewust) kolenstroom kopen die achteraf is groengewassen door er water- of windcertificaten op te plakken? Bent u bereid tegen deze vorm van «greenwashing» door energieleveranciers op te treden? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Zoals ik in mijn eerdere beantwoording heb aangegeven kan alleen door middel van de gvo's worden aangetoond wat de herkomst van een elektriciteitsproduct is. Dat gebeurt per definitie achteraf en is onafhankelijk van de fysieke herkomst van de elektriciteit. Dit gebruik van garanties van oorsprong ter onderbouwing van elektriciteitsproducten is een praktijk die ik faciliteer in de Elektriciteitswet en ook inhoudelijk steun.

² Dertigledende debat over het aandeel duurzame energie op 7 september 2017 (documentnummer 2017D24509)

Vraag 6

Bent u bereid om (semi-)publieke instellingen te stimuleren over te stappen op werkelijke groene stroom? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Elke instelling mag zelf een keuze maken over de herkomst van de stroom die ze afnemen. Steeds meer (semi) publieke instellingen gebruiken hun inkoopkracht om bij te dragen aan het realiseren van maatschappelijke doelen. Om dit te bekrachtigen en verder vorm te geven, kunnen partijen zich aansluiten bij het manifest MVI zoals genoemd in de brief van de Staatssecretaris van I&M d.d. 6 juli 2017 (Kamerstuk 26 485, nr. 249). Daarmee geven ze verder vorm aan hun maatschappelijke ambities. Meer dan 150 overheden hebben dat inmiddels al gedaan. Overheden worden ondersteund bij MVI door het expertisecentrum PIANOo.